

Döbrentei Kornél

Egyszer Egésszé összenőnek a részek

A Kú Lajos által szervezett és évenként
megrendezett Kárpát-medence Magyarságáért
ifjúsági labdarúgó bajnokság döntőjére

Nem ellenségek vagytok, csak ellenfelek,
ne rontsatok testvérre, csak versengjetek;
egymással vernének agyon, s ha akad rés,
pusztítóbban csapnak le, mint a jégverés.
Bízzunk, ami nem látható, mégis örök,
köldökzsinór, nyelv, vérszerződés összeköt.

Műveljetek okos, önzetlen passzolást,
nem mindig az a király, akin a palást.

A nemzetek sorsát rendezi a pálya,
reményből zöld gyepszőnyeg terül alája,
menyasszonykoszorú-fehér vonalakkal
a játéktérnek kegyetlen határt szabnak,
meddig úszhat a kicsi, meddig a nagy hal.

És szeszélyes szenvedéllyel pattog a labda,
lerúgva is maradjatok meg magyarnak,
midőn egymás ellen kijátszani akarnak.
Buktatást, faltot a történelem adja,
mely lesen áll, önvédelmet szervezz, teremts,
itt a lesre futást nem jelzi asszisztens,
ne bicegjünk, ha nemzetünk lesérül
– belénk taposóknak bűne el nem évül –,
gyógyulásunk ellentámadásra épül.

DÖBRENTÉI KORNÉL (1946) költő. A *Hitel* szépirodalmi rovatát 1992 és 2006 között szerkesztette.
Egybegyűjtött versei *Tartsd meg a sziklát* (2008) címmel jelentek meg.

Fussatok fel, sebzetten is a széleken,
által az elszakított országrészeken,
ne önfeladást, beadást kapjon az ék,
betör, felvágthatják ötfele is akár,
szabadrúgásunk több évszázada tart már,
előbb-utóbb góllá érleli helyzetét;
tizenhatoson belülrre cselezve ront,
erőszakosan megvont határvonalak
sebként serkednek ki, a lélek megmarad,
mit ér, mit halál-frakkos bírók sípja ont?
Miénk a tizenegyes, élj vele, Botond?

Vajon miért, hogy még mindig félnek tőlünk?
Ámbár hírlík, hanyatlóban kardunk, törünk.
Sok hősünk holtában elevenen vérző,
tetszhalálból újra születni nem késő.

S akik már a mennyei öltözőbe mentek,
az Aranycsapat s számosan más nagyok
fönti díszpáholyból néznek és reménykednek,
helyükbe léptek, tehetség-dús magyarok.

A halál-lőtte gólt Grosits nem védhette,
Fekete Párduc: partvonal-túl az íve,
éltette a Himnusz, küzdött is érette,
ministráns lelkület, az Urat dicsérve,
megbékélten végleg árnyéokra vetődött
Ő is, mint a többi gigászi elődök,
onnan látják, majd oda vesznek a vészek,
s egyszer Egésszé összenőnek a részek,
e sarjasztó fény belőletek is ragyog,
Kárpátokon inneni s túli Magyarok!

Elhangzott a Margit-szigeti stadionban 2014. június 29-én.

Miért? – Csak!

*Hittem, komolyabb vagy ennél,
egy strófáért elvéreznél.
(Egy megélhetési politikus megjegyzése)*

El,

alattomos avartűz, vagy láva, máglya heve ölel,
odaáldozni egy életet egy sorsért?
Ilyet csak megszállott, mániákus háborodott mer,
legyél bár fényűzőn szegény nagyúr vagy gazdag kódis,
oda kell áldozni mindened, akkor is, úgyis.

Miért?

Íratlan parancs, mely megroppantó teljességet követel,
másként ízzé-porrá zúztatás, kerékbe töretés jöhet el.
Mindegy, mit mér rád összefakuló arcával néped,
ki avatott be, ki kent fel, váljék bizonyossággá, mint lőtt seb,
beteljesülő, önkéntes jövendőlésed;
szolgálat a virrasztó ébrenlét, magadat öld meg,
ha a tunyaságig ábrándozók riasztását lekésed.

Ne bánd, elfelednek, megtagadnak, nem keresnek, ám megtalálnak,
tíz körömmel kaparnak ki s mutatnak fel borzalmas bugyrából a halálnak,
de ha mégsem, maradsz kietlen, terméketlen tartalmú porzsák,
benne nem forrnak össze anyafölddé a morzsák.

Mi végett,

a fennen nem harsogtatott esküvés, ígéret?

Miért,

hogyan akarva-akaratlanul szellemed
bevérvésekkel teli, történelmi láttelel,
tizenötmillió magyar elégtételt hogyan vehet?
Ki akar igazságot szolgáltatni általad?
Ki fogja elrebegni: jer, régóta vártalak?

Ez már nem lehet,
kimódolt, csepürágó szerep.

Mi az, ami elhiteti, vaksi a szemed,
s véled, valódi magaslat, amit imitálnak a hegyek?
Elbírsz-é egy rajtad túlnövő gondolatot?
Bikát tán könnyebb, ha Toldi Miklósként akarod.
Ám hiába hivalkodó dísz, páncél, kelevéz,
az öröklött gyöngeség elemészt,
mert ha bévülről vagy hanyatló, csenevész,
ha ily benső összeomlást megtapasztal,
bizony mondom néked, elhagy az őrangyal.

Miért?

Önként jelölted ki magad, testvér,
senki nem kérlett, fel senki nem kért,
és ha lassúdan elszivárog a vér,
nem számolnak el veled, amikor elestél,
a dögcédulád mit sem ér,
nem áll jót a testedért,
a közjó érdekében betemet a mész,
nehogy járvány üssön ki horpadt melleden,
lovagkereszted bármint is, vírushordozó legyen,
csontvázad határáig bizony elmész,
elszántságod tüntetésnek tűnjön:
csontjaidból is építettett a vasfüggöny.

Mégis, ezekért?

Sorsuk belenyugvó elmúlás, nem dicsőség,
mégis, birtokuk az örökléttel csuklóra szíjazott vég,
mert övék az Út, az Élet, az Igazság s az Ország,
a szabadság-mákonnyal fölgerjesztett népek,
mint kaptárakba beszoktatott méhek,
több ezer éve az Életfa-virágzást beporozzák.

Aziránt miféle végzet sodor,
hogy megszülethessék a világba kiszakadni vágyó sor?
Rozsdaéhnnek kitett szőláncolat, hervadással dacoló szófüzér,
rajtuk át az Ige, olykor felemásan is, ideér.

Mit ér,

ha a kétely mélységes meredélyén jársz,
nem boldogság előtere, de pokoltornác,
a köztük egyensúlyozó mit remél?
A sorsod az, hogy itt tornássz!

Ez a tét, ezért kell az idegrendszered,
a Teremtő kivételesre hangolt húrját
pengetve merészen elemésztened,
egyszer vigalom emel, s rögvest bú rág,
ezért, hogy te légy a magán-vagányod,
a fejszéd a mozdíthatatlanba belevágod
– e folyton-csattogás népesíti be magányod –,
és átéled naponként mint csorbul
éle, szemed könnymarta vörös égálj, nekiveselkedsz orvul,
de így is mindig csak a szilánkok,
a forgácshalom, melyből kudarcod vet lángot,
a tested önpusztítással siettetett roncs,
halántékod préseli, néha enyhül az abroncs,
de végül nem enged a homlokpánt,
az örvénylésbe önsúlyával leránt,
s a mélység magassággá megfogán,
tektonikus elsüllyedés helyett idegroham.

Ki méri rád, miért?

Folytatni kényszer, kifürkészhetetlen semmiért?
Odadobod, akiket szeretted,
több a halottad, mint élő barátod,
és ordítanál, mert visszavonhatatlant tettél,
ám mulandóságod torkában berekedtél,
és hiába szánod-bánod,
elfutnál, de rokkant lettél.

Hősi maradás, miért?

Képes vagy odavetni lelkiüdvöd egy ötletért,
telitalálatos szóért, ami a boldogsággal felért?
Ki az, mi az, ami e felé sodort,
iszapos énedig felkotort,
serkentők, nyugtatók, látomással kecsegtető alkohol,
és hiszed, jól iszol, pedig szutykossá sűrít, bekoszol.
Bár, csak eljő, Uram, a te országod s a szeretet-uralom,
amit jóságosan meghirdettél.

Dicsértessél.

És vontatja ekéd sok belenyugvó barom,
a barázdamély kis verem,
színültig engedelem.

Néha a szívjóság létgyilkos unalom,
lám, az ördögnek is lapot kevertél,
és sugalltad, jöjjék a költő,
a szúzi meztelenségben is koszlott,
kijátszottad trükköd, a Faustot,
elhitte mind, itt öröklét van, nem emberöltő.

Poéta, miért?

Ha kell, egy szóért meghalsz,
amely csak érkezik, nem tudod, kitől, honnan,
vállalod érte az ítéletet, a hóhért,
előtte minden büntetlenséget bevallsz,
lábadnál heverő kutyád átlát és megért,
égzengést, lombstutogást, lepkenászt, de szótlán,
nincs válasz a jaira,
mégis a gondolataidat is meghallja,
néma vagy, de gyalogolsz agyadban egy ösvényen,
bévül sétálsz gigászi börtönudvaron,
az összeroskadók csomóba gyűjtve, eltakarítandó halom,
bízván benső beszédben, elevenekkel és holtakkal,
nem a jövővel bajlódsz már, csak a Voltakkal,
vagy mégse, miért e pusztító szenvedély?
Csupán azért, hogy röviden is hosszan élj?

Még ha létedre zárult egy kijátszhatatlan bilincs,
miért? Indoklás végképpen nincs.
Nem jár vele tiszttség, és nem vagy zsoldos,
akik közül némely önszorgalmún is szorgos,
mi kapsz mindezért cserébe?
Elhelyezik hamvaid életvidám muskátlis cserépbe?
Amit kínálunk: elizzó agyunk, tüdönk, vesénk, a májunk,
mindaz, amire testünk-lelkünk elfáradtan ráunt.

Ez évszázadok óta kísért.
Miért?

Se tudásom, se erőm, se jogom, bárkit is megváltsak,
ki ideszületett, és önvédelem se ösztökélte, más tájat válasszon,
magyarázatra nem szoruló predestinációs válaszom:

Csak!